

від О.А. МОТОЧО № 01-09/05

на № _____

www.puet.edu.ua**РЕЦЕНЗІЯ****на програму навчальної дисципліни
«Судові та правоохоронні органи України»
для підготовки фахового молодшого бакалавра
за спеціальністю К9 «Правоохоронна діяльність»**

Подана на рецензування програма навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України» розроблена відповідно до Освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра зі спеціальності К9 «Правоохоронна діяльність» та Типового навчального плану, затвердженого НМЦ «Укоопосвіта», і в цілому відповідає сучасним вимогам до змісту фахової передвищої юридичної освіти. Водночас аналіз змісту та структурних елементів документа дає підстави констатувати наявність суттєвих методичних і змістових недоліків, які унеможливають його рекомендацію до впровадження без ґрунтовного доопрацювання.

Програма формально містить основні розділи (мета і завдання, компетентності, результати навчання, обсяг годин, тематика, контроль, література). Однак внутрішня узгодженість між цими елементами має декларативний характер: наведені компетентності та результати навчання здебільшого не «прив'язані» до конкретних тем, видів занять і контрольних заходів. Унаслідок цього відсутня прозора логіка того, якими саме навчальними активностями забезпечується досягнення заявлених РН та формування СК.

Позитивно слід відзначити чітке формулювання мети та завдань дисципліни, які орієнтовані не лише на засвоєння теоретичних знань, а й на формування професійно значущих умінь і навичок, необхідних для майбутньої практичної діяльності в правоохоронній сфері.

Однак, виникають суттєві зауваження до компетентнісного та результативного блоку, зокрема перелік спеціальних компетентностей та результатів навчання містить низку позицій, які не відображені належним чином у тематичному наповненні дисципліни або не можуть бути сформовані в межах заявлених 120 годин без чітко визначених практичних модулів (наприклад, здатність до оцінки ризиків, застосування тактичних прийомів,

оформлення процесуальних документів тощо). РН сформульовані переважно в загальних, інколи оціночних категоріях, без вимірюваних індикаторів, що ускладнює об'єктивне оцінювання досягнутих результатів. Відсутній матричний зв'язок «Тема – Компетентність – Результат – Форма контролю», що є типовою вимогою сучасного освітнього дизайну та гарантування якості освіти.

Змістові модулі дисципліни охоплюють ключові інститути судової влади та правоохоронної системи України, зокрема судову систему, Конституційний Суд України, прокуратуру, Національну поліцію, Службу безпеки України, Державне бюро розслідувань, Національне антикорупційне бюро, Бюро економічної безпеки, органи юстиції, адвокатуру та нотаріат.

Такий підхід забезпечує системне уявлення здобувачів освіти про організаційно-правові засади діяльності основних суб'єктів правоохоронної діяльності та сприяє формуванню цілісного правового світогляду. Однак наявні проблеми, які впливають на загальне враження та ефективність програми, зокрема:

1) нерівномірність і диспропорція в розподілі навчального часу: окремі теми є масштабними за змістом (судова система, повноваження органів, підсудність, поліцейські заходи), але забезпечені обмеженим аудиторним ресурсом без деталізації очікуваних практичних результатів.

2) у тематичних описах наявні фрагменти, що мають характер конспектних переліків (дефініції й загальні фрази) без методичного розкриття: які саме нормативні акти опрацьовуються, які кейси, які навички формуються.

3) не представлено чітко питання сучасних інституційних трансформацій системи правосуддя та правоохоронних органів (підзвітність, контроль, гарантії прав людини, стандарти ЄСПЛ у практиці правоохоронних органів) як наскрізної лінії дисципліни.

Окремої уваги заслуговує наявність практичних і семінарських занять, що орієнтовані на розв'язання ситуаційних задач, аналіз правозастосовної практики та формування навичок правової кваліфікації. Це відповідає вимогам практико-орієнтованого навчання та підвищує прикладну цінність дисципліни.

Розділ «Порядок та критерії оцінювання результатів навчання» заявлено, однак з наданого опису не вбачається чіткої деталізації критеріїв оцінювання за видами робіт (семінар, практика, самостійна робота); переліку типових контрольних завдань; механізму перевірки сформованості компетентностей (особливо практичних), що є критичним для спеціальності «Правоохоронна діяльність».

Форма підсумкового контролю визначена як диференційований залік, проте не розкрито, які саме компоненти (тести, усні відповіді, кейси, ситуаційні задачі, модульні роботи) становлять його зміст і вагу.

Окремі зауваження є і до формування інформаційних джерел та літератури. Перелік нормативно-правових актів потребує ретельного редагування бібліографічного опису: наявні неточності у роках, оформленні, фрагментарність реквізитів, змішаність стандартів опису. Частина посилань оформлена неуніфіковано; подекуди наявні потенційні помилки в найменуваннях документів або вихідних даних. Рекомендована література загалом релевантна, однак для прикладної дисципліни доцільно доповнити її: актуальними коментарями до профільних законів; узагальненнями судової практики; навчально-методичними матеріалами з кейс-методом і практикумом.

З огляду на викладене, програма навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи України» має суттєві змістові та методичні недоліки (відсутність чіткої прив'язки компетентностей і результатів навчання до тем та форм контролю; недостатня вимірюваність РН; недоопрацьований блок оцінювання; потреба в актуалізації та уніфікації нормативно-літературної бази), які унеможлиблюють її рекомендацію до впровадження в освітній процес у поданому вигляді.

Програма може бути розглянута повторно лише після суттєвого доопрацювання з урахуванням наведених зауважень.

Рецензент:

доктор юридичних наук,
професор кафедри правознавства
Полтавського університету економіки і торгівлі,
доцент

Руслан Білокінь

26 січня 2026 року